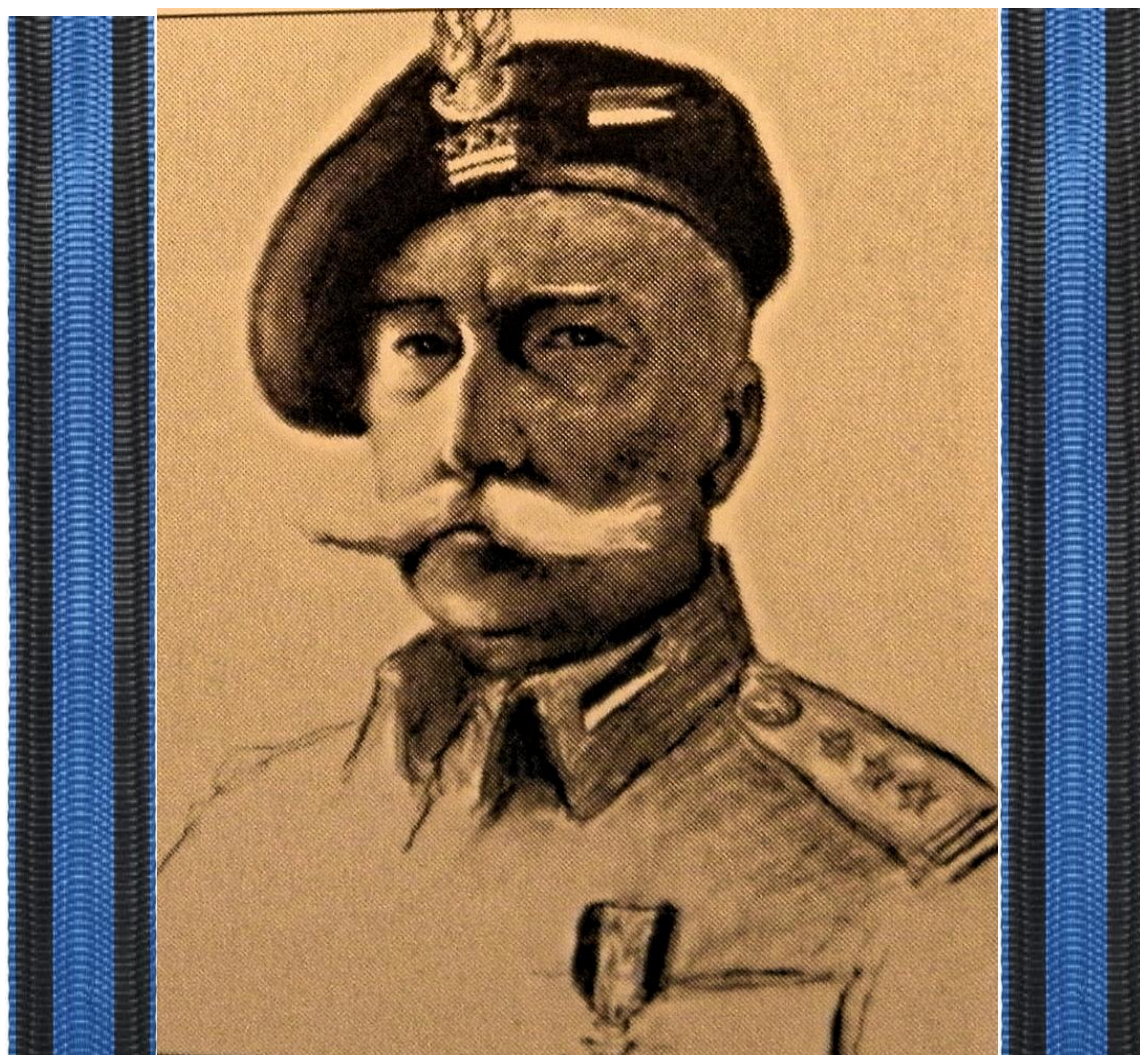

WIADOMOŚCI KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ

NR 82 (117)

WRZESIEŃ 2024

SIEDEMDZIESIĄTA ROCZNICA ŚMIERCI

MIKOŁAJA WISZNICKIEGO

1954-2024

W numerze:

Str. 3	Mieczysław Tokarski	KTP ZG PTTK
Str. 4	Tablica epitafijna generała Mikołaja Wisznickiego	Włodzimierz MAJDEWICZ
Str. 9	Wycieczka krajoznawcza żarnowskich turystów	Włodzimierz SZAFIŃSKI
Str. 11	Wędrowali brzegiem Pilicy	Włodzimierz SZAFIŃSKI
Str. 14	X Konferencja	Włodzimierz SZAFIŃSKI
Str. 16	LXV Ogólnopolski Wysokokwalifikowany Rajd Pieszy	Marcin A. KLEMENSKI
Str. 18	Mianowania Honorowych PTP	KTP ZG PTTK
Str. 18	Nadania Dyplomów „Zasłużony dla TP”	KTP ZG PTTK
Str. 18	Zmarli Przodownicy TP	KTP ZG PTTK

Mieczysław Tokarski

W dniu 5 maja 2024 r. zmarł nasz serdeczny Kolega Mieczysław Tokarski – Członek Honorowy PTTK, Honorowy Przewodnik Turystyki Pieszej PTTK od 2001 r. Urodził się 7 lutego 1947 roku w Rudnie. Z zawodu technik -mechanik. Z zamiłowania był krajoznawcą, przewodnikiem, kolekcjonerem, znawcą historii regionu i Polski. Był Członkiem Rady Programowej Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, członkiem Włodawskiej Rady Seniorów, prezesem Koła Polskiego Związku Filatelistów. Autor licznych artykułów o tematyce krajoznawczej. Przewodnik od 1987 r., znawca Podlasia, Polesia Lubelskiego i Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, toczonych na Lubelszczyźnie bitew i potyczek Powstania Styczniowego, walk Legionów Polskich i września 1939 roku a także wielu postaci

historycznych. Inicjator ustawienia kilku pomników i tablic pamiątkowych. Jako kolekcjoner zasilił swoimi zbiorami liczne muzea i izby regionalne. Organizował wystawy i sesje tematyczne. Znany i zasłużony społeczny działacz PTTK na Lubelszczyźnie posiadający liczne uprawnienia kadry: Zasłużony Instruktor Krajoznawstwa PTTK, Instruktor Krajoznawstwa Regionu, Strażnik Ochrony Przyrody, Instruktor Ochrony Przyrody, Instruktor Kształcenia Kadr, Społeczny Opiekun Zabytków, Juror Zbiorów Krajoznawczych na Imprezach PTTK, przewodnik terenowy na obszarze dawnego województwa chełmskiego. Do ostatnich chwil był bardzo aktywny, miał miliony planów.

Członkiem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego został w 1965 roku. Na stałe związał się z Oddziałem PTTK we Włodawie, którego był prezesem łącznie przez 35 lat 1973-1985, i od 2001 do chwili obecnej. Wiceprezes Zarządu Oddziału w latach 1985-1988, 1992-2001, członek w latach 1985-1988. Od 1998 roku przez wiele lat był Wiceprezesem Rady Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego. Członek Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Chełmie 1977-1989, członek Komisji Turystyki Pieszej ZW PTTK w Chełmie 1977-1989.

Odznaczony: Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Honorową Odznaką PTTK, Odznaką Honorową im. Aleksandra Janowskiego, Złotym Medalem „Zasłużony Działacz Turystyki”, Medalem Prekursorów Krajoznawstwa Wielkopolski, Srebrnym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, Medalem Pamiątkowym Województwa Lubelskiego, tytułem honorowym „Primus civis urbis Vlodaviae” (2018), Odznaką im. A. Michalskiej – Za zasługi dla Turystyki Pieszej, Odznaką Honorową Pamięci Krystyny Kraheleskiej, Złotą Honorową Odznaką Polskiego Związku Filatelistów, Złotą Honorową Odznaką LOP, Medalem „Zasłużony pracownik Rolnictwa”, Medalem „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego”, Złotą Odznaką „Zasłużony Działacz LOK”.

Żegnamy wielkiego patriotę, turystę, krajoznawcę, ale przede wszystkim naszego Przyjaciela

Cześć Jego Pamięci!

Włodzimierz MAJDEWICZ

Tablica epitafijna generała Mikołaja Wisznickiego w „Panteonie PTTK” w siedemdziesiątą rocznicę śmierci 1954-2024

Siedemdziesiąt lat temu 22 czerwca 1954 roku w Beckenham pod Londynem zmarł Mikołaj Wisznicki tytułarny generał brygady, pułkownik kawalerii Wojska Polskiego, wybitny pedagog, pionier krajoznawstwa, jeden z twórców Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, grafik, wybitny artysta malarz, oficer kawalerii odznaczony Krzyżem Orderu Virtuti Militari i dwukrotnie Krzyżem Walecznych za wojnę 1920 r. Do końca aktywny w środowisku kombatantów, utrzymywał szczególnie serdeczne kontakty z gronem weteranów 1 Pułku Ułanów Krechowickich i emigracyjnych drużyn harcerek. Do końca utrzymał dobrą formę fizyczną, snuł optymistyczne plany na przyszłość.

Pisał i publikował wspomnienia z lat młodości i malował pejzaże i portrety. Na dzień przed niespodziewaną śmiercią skończył autoportret ¹. Żołnierz czterech wojen, artysta, pedagog i krajoznawca odszedł na wieczną wędrówkę w otoczeniu rodziny i najbliższych.

W dniu 22 czerwca 2024 roku dokładnie w 70. rocznicę śmierci Mikołaja Wisznickiego, w „Panteonie PTTK” w kościele pw. Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych w Warszawie przy ul. Conrada odbyła się Msza św. po której nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej Mikołaja Wisznickiego. W uroczystości brali udział członkowie Zarządu Głównego PTTK z prezesem Jerzym Kapłonem na czele, Andrzej Gordon - dziekan Kręgu Członków Honorowych PTTK z grupą Członków Honorowych, Zbigniew Lewandowski przewodniczący Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK, Natalia Wojtyra - prezes Zarządu Mazowieckiego Forum Oddziałów PTTK, Andrzej Matz prezes Oddziału Stołecznego PTTK im. Aleksandra Janowskiego, Ryszard Mamenas prezes Oddziału PTTK im. Jana Czeraszkiwicza w Łodzi, Marzena Jankowska - prezes Oddziału PTTK im. Wiktora Krawczyka w Warce oraz liczne grono członków PTTK miejscowych i przyjezdnych. Inicjatorem tego ważnego wydarzenia była Komisja Historii i Tradycji ZG PTTK.

Uroczystość miała symboliczny i wymowny wymiar, nowa tablica pamiątkowa w „Panteonie PTTK” zamyka trwającą od wielu lat akcję przywracania pamięci Mikołaja Wisznickiego w naszym Towarzystwie. Warto w kilku zadaniach przypomnieć etapy tamtych działań.

W PTTK począwszy od lat 50-tych XX wieku postać Mikołaja Wisznickiego była pomijana i z czasem dla większości zwłaszcza młodszych członków PTTK zupełnie nie znana. Inaczej w tamtych czasach być nie mogło, oficer II RP, uczestnik wielu bitew w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. Kawaler najwyższych odznaczeń za okazane męstwo w bitwach ze wschodnim najeźdźcą w tamtych realiach politycznych musiał odejść w nie pamięć. Na historycznym zdjęciu wykonanym w 27.04.1927 r. przez Jana Raczyńskiego podpisanym „Współtwórcy Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego po otrzymaniu godności Członków Honorowych PTK na Zjeździe w Krakowie.” widnieją obok siebie Mikołaj Wisznicki z Krzyżem Virtuti Militari, Kazimierz Kulwieć i Aleksander Janowski.

Tablicę pamiątkową Aleksandra Janowskiego odsłonięto w „Panteonie PTTK” w 2003 r. Kazimierz Kulwieć uhonorowany został w tym miejscu w 2006 r. w setną rocznicę Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Mikołaj Wisznicki został tam upamiętniony dopiero w 2024 r.

1 Autoportret Mikołaja Wisznickiego ukończony 21.06.1954 r. umieszczony został na okładce aktualnego biuletynu „PIECHUR”, oryginał znajduje się w zbiorach Muzeum Wojska Polskiego.

27.04.1927 r. Zjazd Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Krakowie. Uhonorowani godnością Członków Honorowych Mikołaj Wisznicki, Kazimierz Kulwieć i Aleksander Janowski. Fot. Jan Raczyński.

Pierwszym w historii PTTK krokiem na niełatwej drodze przywracania pamięci Mikołaja Wisznickiego była niewątpliwie Sesja historyczna w Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie zorganizowana w dniu 10.12.1995 r. Sesję zorganizowano z okazji 125 rocznicy urodzin Mikołaja Wisznickiego. Sesja inaugurowała ogólnopolskie obchody 90-lecia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego przypadające w 1996 r. Inicjatorką tego wydarzenia była Komisja Historii i Tradycji ZG PTTK a współorganizatorami Centralna Biblioteka PTTK im. Kazimierza Kulwiecia oraz Muzeum Wojska Polskiego.

Sesję otworzył Zbigniew Świącicki dyrektor Muzeum Wojska Polskiego, podkreślając na wstępie rangę i wartość programową tego wydarzenia, zarówno krajoznawców jak i wojskowych. Referaty wygłosili w kolejności: Janusz Żmudziński - „Mikołaj Wisznicki. Drogi życia - krótki biogram”, Pola Kuleczka - „Współzałożyciel i wybitny działacz Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego”, Jan Balicki - „Ceniony autor i publicysta krajoznawczy”, Adam Czarnowski - „Fotograf krajoznawca”, Włodzimierz Majdewicz - „Żołnierz Krajoznawca”, Renata Wilewska - „Wystawa w Muzeum Wojska Polskiego”. Sesję podsumował Gustaw Konopacki - wice prezes ZG PTTK.

Na podkreślenie zasługuje fakt że wśród pięciu osób wygłaszających wówczas referaty czworo posiadało uprawnienia przodowników turystyki pieszej.²

Sesji towarzyszyła unikalna wystawa pamiątek związanych z postacią Mikołaja Wisznickiego ze zbiorów Muzeum Wojska Polskiego.

W sesji uczestniczyli działacze PTTK z Warszawy, Białegostoku, Bochni, Bydgoszczy, Gdańska, Katowic, Krakowa, Łódki Zdroju, Łodzi, Nieporętu, Piastowa, Płocka, Poznania, Sosnowca, Szczecina i Zielonej Góry. Sesję zaszczylicili obecnością Członkowie Honorowi PTTK: Stefan Całczyński, Adam Czarnowski, Lechosław Fularski, Izabella Horodecka, Jerzy Pawlik i Eugeniusz Skrzypek.

² Adam Czarnowski nr.509/II, Pola Kuleczka 7247/I, Włodzimierz Majdewicz 1786/I, 338/H, Janusz Żmudziński 227/I,44H.

Pieczęć okolicznościowa

W biuletynie „Informacje Zarządu Głównego PTTK” 1996 nr 2, s. 54. opublikowano artykuł pod tytułem „Mikołaj Wisznicki (1870-1954) - 125 rocznica urodzin”. Autorką rocznicowego artykułu była Pola Kuleczka.

W miesięczniku Krajoznawczo- turystycznym „Poznaj Swój Kraj” 1996 nr 1, s. 6-7 opublikowano artykuł pod tytułem „ Mikołaj Wisznicki - wielki polski krajoznawca: w 125 rocznicę urodzin” autorką artykułu była Pola Kuleczka.

Portret Mikołaja Wisznickiego zdobił okładkę Biuletynu Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK „PIECHUR” Nr 5(40) wydanego w lipcu 2006 r. w setną rocznicę urodzin Mikołaja Wisznickiego 1906-2006. Obok portretu Jubilata umieszczono odznakę Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego wykonaną według jego projektu.

W sobotę 9 grudnia 2006 r. w sali konferencyjnej Centralnej Biblioteki Rolniczej w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu 66, w ramach obchodów 100-lecia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego odbyła się sesja pt. „Osobowości Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego”. W trakcie sesji przedstawiono osiem referatów poświęconych wybitnym działaczom PTK. Jeden z nich pod tytułem „Generał Mikołaj Wisznicki – żołnierz – artysta – krajoznawca” wygłosił Włodzimierz Majdewicz. Organizatorami sesji byli: Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK, Oddział Stołeczny PTTK, Centralna Biblioteka Rolnicza, Centralna Biblioteka PTTK oraz Muzeum Ruchu Ludowego. Sesję poprzedziła Msza Święta w kościele Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych. Po mszy poświęcone zostały kolejne tablice pamiątkowe ufundowane przez jednostki PTTK umieszczone na ścianach „Kaplicy PTTK”.

W grudniu 2006 r. ukazało się Czasopismo Turystyczno-Krajoznawcze Mazowska „BARBAKAN” nr (36)175 w całości poświęcone 100-leciu Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Zamieszczono tam relację z sesji oraz komplet wygłoszonych referatów.

BARBAKAN Czasopismo krajoznawczo-turystyczne Mazowsza

W 2012 r. w 60. rocznicę utworzenia Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK Prezydium KTP podjęło ważną decyzję, że odąd kolejne Ogólnopolskie Wysokokwalifikowane Rajdy Piesze (OWRP) przebiegać będą pod honorowym patronatem gen. Mikołaja Wisznickiego. Tym samym uznano Mikołaja Wisznickiego za symbolicznego prekursora zarówno organizowanych przed laty Centralnych Rajdów Pieszych PTTK jak i organizowanych obecnie Ogólnopolskich Wysokokwalifikowanych Rajdów Pieszych.

W lipcu 2014 r. ukazał się kolejny numer Biuletynu Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK „PIECHUR” Nr 5(40). Na okładce umieszczono portret Mikołaja Wisznickiego i wizerunek oficerskiej odznaki jego ukochanego 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. W numerze znalazł się artykuł Włodzimierza Majdewicza pod tytułem. „60. rocznica śmierci Mikołaja Wisznickiego”.

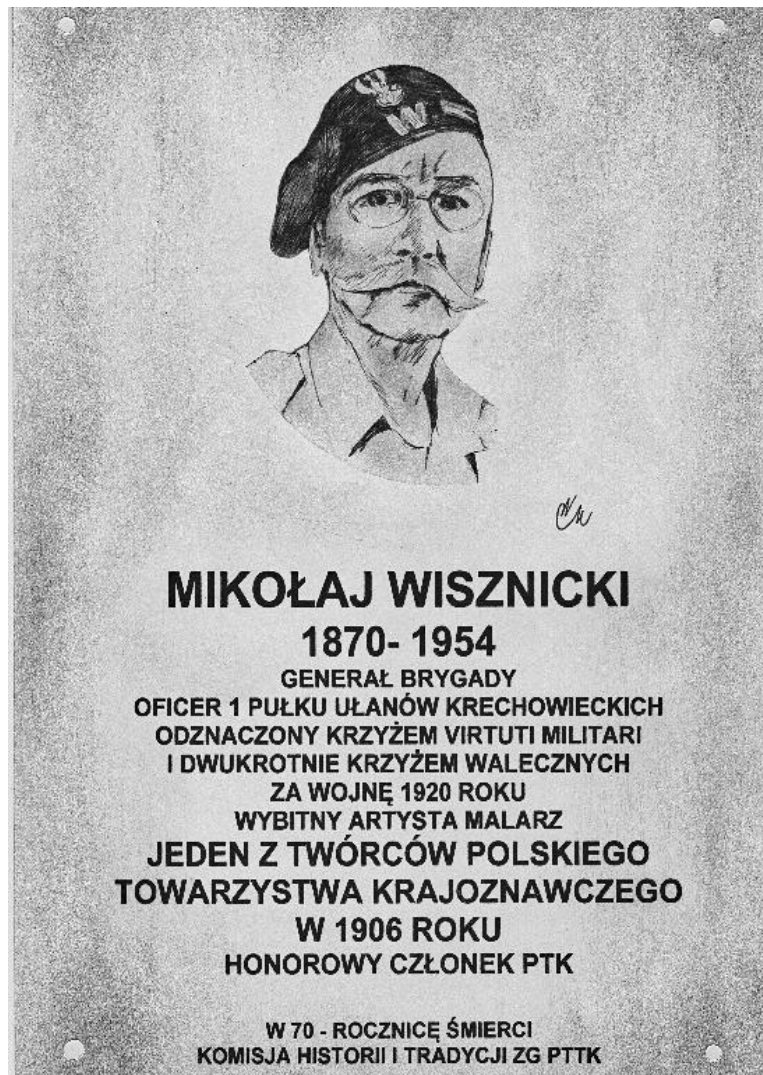

W 2022 roku w 70. rocznicę utworzenia Komisji Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK został wydany medal pamiątkowy. Na awersie medalu umieszczono wizerunek gen. Mikołaja Wisznickiego. Komisja z okazji swego 70-lecia postanowiła wyróżnić medalami 78 przodowników turystyki pieszej zasłużonych w popularyzacji pieszego-krajoznawczego

wędrowania. Listę osób wyróżnionych medalem opublikowano na witrynie internetowej Komisji <http://ktpzg.pttk.pl>. Medale wraz z dyplomami wręczane były przez przedstawicieli Komisji przy okazji imprez ogólnopolskich lub regionalnych na terenie całej Polski. Pewną ilość medali przeznaczono dla kolekcjonerów. Dystrybucję ich powierzono Oddziałowi PTTK Mazowsze w Warszawie.

Medal 70 lat Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK

Tablica pamiątkowa odsłonięta 22 czerwca 2024 roku w „Panteonie PTTK”.

Inicjatywa uhonorowania Mikołaja Wisznickiego tablicą pamiątkową i projekt tablicy zrodziły się w PTTK przed laty. Jednak mimo kilkakrotnych prób przedsięwzięcie to z różnych powodów nie zostało zrealizowane. Na początku 2024 r. w trakcie dyskusji w gronie członków Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK w związku ze zbliżającą 70. rocznicą śmierci gen. Mikołaja Wisznickiego podjęto decyzję o podjęciu kolejnej próby. Ostatecznie tablica została wykonana i sfinansowana ze środków Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK.

Z przedstawionych działań podejmowanych od 1995 r. których celem było przywrócenie pamięci gen. Mikołaja Wisznickiego wynika że środowisko przodowników turystyki pieszej ma znaczący wkład w realizację tego szczytnego celu.

Włodzimierz SZAFIŃSKI

Wycieczka krajoznawcza żarnowskich turystów

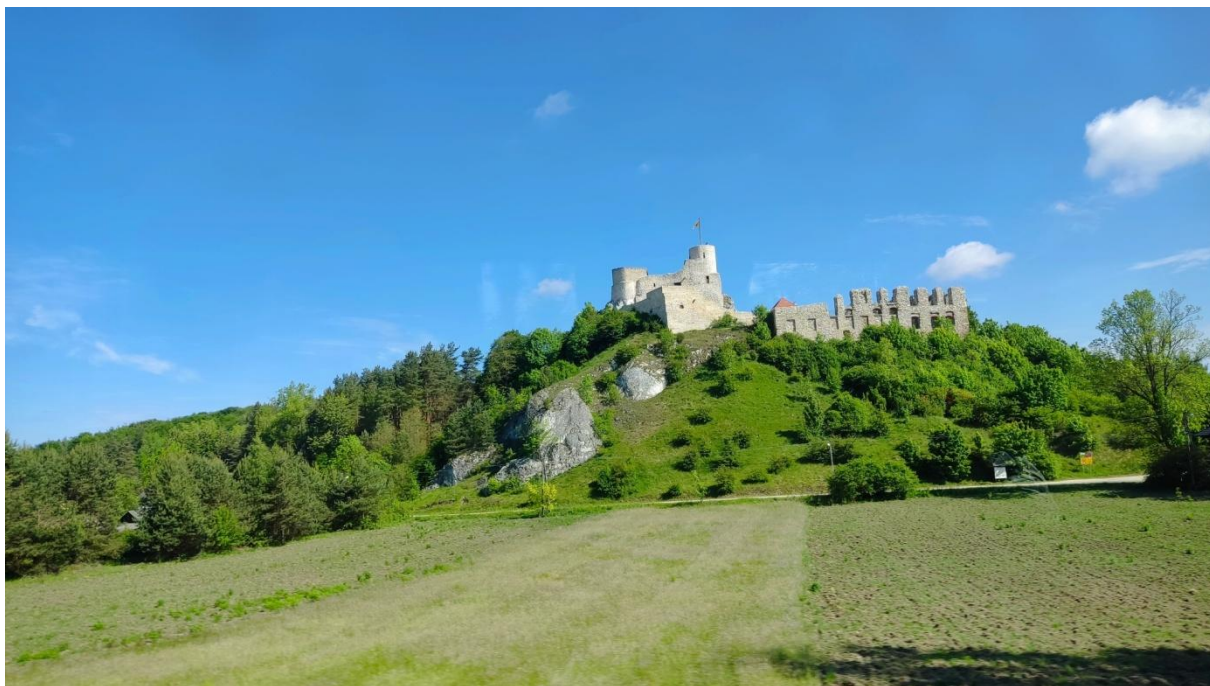
W sobotę, 18 maja br. odbyła się wycieczka krajoznawcza zorganizowana przez Oddział PTTK w Żarnowie, w której wzięły udział 38 osoby zainteresowane poznawaniem naszego kraju i jego kultury. Głównym celem wyprawy był Olkusz w województwie małopolskim zwany „srebrnym miastem” oraz Nagłowice znane z Muzeum „Dworku Mikołaja Reja”. Olkusz ma długą i ciekawą historię, miasto w przeszłości znane było z kopalni srebra i ołowiu. Przez jakiś czas działała tu też mennica państwowa. Olkusz bogaty jest w atrakcje turystyczne, znajduje się tutaj wiele placówek muzealnych, z których trzy zwiedziliśmy. Były to: Muzeum Afrykanistyczne, Muzeum Wikliny oraz Muzeum Mineralów i Skamieniałości. W/w muzea zlokalizowane są w miejscowym Centrum Kultury. Od trzech lat funkcjonuje

w Olkuszu podziemna trasa turystyczna, która zawiera dwie wystawy poświęcone historii miasta i górnictwu kruszcowemu. Zwiedzaliśmy je w towarzystwie miejscowych przewodniczek turystycznych. Ekspozycje znajdują się w podziemiach dawnego ratusza oraz budynku starostwa i w nowoczesny sposób informują o historii Olkusza na przestrzeni wie-

ków. Idąc rynkiem i okolicznymi uliczkami wokół spotykamy rzeźby wyznaczające „Srebrny szlak gwarków olkuskich”. Ostatnim elementem krajoznawczego poznawania Olkusza była krótka wizyta w kościele św. Andrzeja, ufundowanego prawdopodobnie przez Władysława Łokietka. Wewnątrz warto zwrócić uwagę na słynny ołtarz z 1485 r. przedstawiający sceny z życia Maryi oraz stalle rajców olkuskich z 1500 r. Jadąc autokarem, nieopodal Olkusza, podziwialiśmy położony na wysokiej skale zamek Rabsztyn, jedną z warowni z przełomu XIII i XIV w. położonych na „Szlaku Orlich Gniazd”. Następny cel krajoznawczej wycieczki stanowiły Nagłowice, gdzie zwiedziliśmy Muzeum „Dworek Mikołaja Reja”. Wewnątrz wystawione są rękopisy utworów i inne eksponaty obrazujące związki pisarza z Nagłowicami. Rej nazywany często „ojcem literatury polskiej” pisał tylko w języku narodowym, co stało się powszechną tendencją w okresie renesansu. Znana jest jego sentencja „A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają.” Warto także wspomnieć, że

w pobliżu dworku postawiono popiersie Mikołaja Reja. Uczestnicy wycieczki otrzymali pamiątkową plakietkę z wizerunkami dworu w Nagłowicach i rynku w Olkuszu.

Fot. Wł. Szafiński

Włodzimierz SZAFIŃSKI
Wędrowali brzegiem Pilicy

Jednym z rajdów pieszych mającym długoletnią tradycję jest Rajd „Brzegiem Pilicy”. Tegoroczna edycja tej imprezy odbyła się w sobotę 25 maja br. na 10 kilometrowej trasie z Szarbska do Skotnik. Organizatorem rajdu było szkolne koło PTTK przy Zespole Szkół Powiatowych im. Stanisława Staszica w Opocznie, wchodzące w skład Oddziału PTTK w Żarnowie. Komandorem była kol. Tatiana Kosylak, wiceprezesa Zarządu Oddziału w Żarnowie i opiekunka szkolnego koła PTTK. Na starcie stawiło się 59 osób, drużyny z Aleksandrowa, Białaczowa i Miedznej Drewnianej oraz turyści indywidualni z Opoczna, Piotrkowa Trybunalskiego i Żarnowa. Przy pięknej, słonecznej pogodzie, turyści piesi zgromadzili się na malowniczo położonej skarpie w Szarbsku, skąd roztaczał się piękny

widok na Pilicę. Trasa przejścia pieszego do Skotnik wiodła przede wszystkim leśnymi drogami a otaczające je drzewa dawały cień sprzyjający wędrowce przy wysokiej temperaturze powietrza. Cieszyć może fakt, że dzieciom towarzyszyła spora grupa rodziców potwierdzających tezę o zdrowotnych aspektach ruchu jako formy aktywnego wypoczynku.

W Skotnikach uczestnicy mogli podziwiać kilkusetletni dąb „Mikołaj” ustanowiony uchwałą Rady Gminy w Aleksandrowie, pomnikiem przyrody. Obok dębu znajduje się krzyż upamiętniający potyczkę powstańców 1863 r. z wojskami rosyjskimi. W miejscowości zobaczyć można dwa zabytki architektury: drewniany kościół i ruinę dworu z XVI w. zwanego lamusem.

Na zakończeniu imprezy rozpalono ognisko turystyczne umożliwiające pieczenie kiełbasy, wręczono drużynom dyplomy a już na starcie wszyscy otrzymali plakietki rajdowe. Odbył się także konkurs wiedzy o Pilicy, w którym wzięło udział 5 uczniów a pierwsze miejsce zdobyła Jagoda Józwick z PTTK przy SP w Białaczowie. Fundatorem nagród było Nadleśnictwo w Opocznie i O/PTTK w Żarnowie.

Fot. Wł. Szafiński

Włodzimierz SZAFIŃSKI

X Konferencja popularno – naukowa poświęcona Środkowemu Nadpiliczu

W sobotę 20 lipca 2024 r. w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dąbrówce, odbyła się jubileuszowa konferencja pt. „Zabytki Środkowego Nadpilicza” zorganizowana przez Gminę Aleksandrów, Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Aleksandrów i Oddział PTTK w Żarnowie. Organizatorów wspierali finansowo: Urząd Marszałkowski w Łodzi i Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Łódzkiego. Tematyka wspólnych przedsięwzięć to: „150 rocznica wybuchu Powstania Styczniowego” w 2013 r.,

„Z nurtem Pilicy” w 2016 r., „Turystyczna gmina Aleksandrów” w 2017 r., „Potencjał turystyczny Środkowego Nadpilicza” w 2018 r., „Etnografia Środkowego Nadpilicza” w 2019 r. W 2020 r. z powodu epidemii przerwano organizację konferencji, natomiast w 2021 wznowiono konferencję z tytułem „Praca i życie codzienne mieszkańców Środkowego Nadpilicza”. „Ludzie Środkowego Nadpilicza na przestrzeni wieków” to konferencja z 2022 r. Rok 2023 zapisał się organizacją dwóch wydarzeń: „160 rocznica wybuchu Powstania Styczniowego” oraz „Walory przyrodnicze Środkowego Nadpilicza”. Każdej konferencji przewodniczyli wspólnie:

wójt gminy Aleksandrów dr Paweł Mamrot i prezes O/PTTK w Żarnowie Włodzimierz Szafiński. Tegoroczna konferencja rozpoczęła się od wręczenia kilku podziękowań i wyróżnień. Pamiątkową tabliczkę ze stosownym podziękowaniem za 10 lat wspólnych konferencji, otrzymał wójt Aleksandrowa dr Paweł Mamrot, puchar za wieloletnią współpracę gmina Aleksandrów, Brązową Odznakę Honorową PTTK otrzymał burmistrz Żarnowa Krzysztof Nawrocki, dyplom z odznaką „Kajakiem po rzekach Polski” przewodnicząca Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK Elżbieta Gomulska, złote Odznaki Krajoznawcze Powiatu Opoczyńskiego, wręczono Wojciechowi Paskowi i Adzie Dębowskiej z Końskich. Część referatową konferencji rozpoczął dr Piotr Wypych kierownik Nadpilicznych Parków Krajobrazowych, przedstawiając „Zabytkową małą architekturę sakralną Środkowego Nadpilicza”, następnie głos zabrał dr Krzysztof Nawrocki burmistrz Żarnowa z tematem „Zabytki Środkowego Nadpilicza”. Paweł Kendra z Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim, mówił o „Zabytkach Ziemi Piotrkowskiej” a Lidia Świątek-Nowicka z Muzeum Regionalnego w Opocznie, przedstawiła „Zabytki Ziemi Opoczyńskiej”. Sesję referatową zakończono pokazem multimedialnym pt. „Konferencje popularno – naukowe dotyczące Środkowego Nadpilicza”. W przerwach między poszczególnymi prezentacjami zaprezentowane zostały wiersze poetów: Jana Sipy i Przemysława Ciszewskiego. W konferencji wzięło udział około 90 osób a wśród nich goście reprezentujący PTTK: Tomasz Chadamik – członek Zarządu Głównego PTTK w Warszawie a zarazem przewodniczący Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Łódzkiego, Elżbieta Gomulska – przewodnicząca Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK w Warszawie i Wojciech Pasek – wiceprzewodniczący Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK w Warszawie. Wszystkie osoby uczestniczące w konferencji otrzymały pamiątkowy folder „Gmina Aleksandrów pomiędzy Pilicą i Czarną”, plaketkę, notes i długopis z okolicznościowym nadrukiem. Prelegentom i poetom wręczone zostały drewniane statuetki z herbem Aleksandrowa. Na zakończenie wójt gminy Aleksandrów przekazał Włodzimierzowi Szafińskiemu dyplom-podziękowanie „za działania związane z promowaniem walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych i krajoznawczych Środkowego Nadpilicza”. Zostały wręczone także wiązanki kwiatów od Porozumienia Oddziałów dla wójta gminy Aleksandrów, przewodniczącej Stowarzyszenia Przyjaciół Gminy Aleksandrów Magdaleny Komorowskiej i dyrektorki Gminnego Ośrodka Kultury w Aleksandrowie Anny Piekarcz. Wystąpienia gości oraz wspólna fotografia zakończyły X Jubileuszową Konferencję Popularno – Naukową „Zabytki Środkowego Nadpilicza”. Słodki poczęstunek zwińczył tę ze wszech miar udaną imprezę. Następnego dnia, w niedzielę 21 lipca w ramach części turystyczno – krajoznawczej odbył się spływ kajakowy Pilicą na trasie Stobnica – Ostrów, w którym udział wzięło około 100 osób. Po spływie uczestnicy posilili się kiełbaską i kaszanką z grilla. Była też okazja do sprawdzenia wiedzy krajoznawczej nt. gminy Aleksandrów w pisemnym konkursie z nagrodami. Wśród wylosowanych kartek z poprawnymi odpowiedziami 10 osób wyróżniono nagrodami rzeczowymi.

Fot. Wł. Szafiński

Marcin A. KLEMENSKI

LXV Ogólnopolski Wysokokwalifikowany Rajd Pieszy im. gen. Mikołaja Wisznickiego „Dąbrowa Górnicza 2024”

Tegoroczne informacje dotyczące OWRP nie nastrojały optymizmem, istniała nawet realna groźba, że nie dojdzie do zorganizowania rajdu. Jednak dzięki uporowi kilku osób, m.in. Pawła Kowalczyka, znanego szerzej, jako „Pączka” udało się, i można było znów wybrać się na szlaki.

W tym roku padło na Górny Śląsk. Teren niełatwy logistycznie do zorganizowania klasycznego OWRP, ponieważ jest to teren silnie zurbanizowany i niestety z niewielką liczbą miejsc biwakowych. Jednak na trasie nr 2 udało się zorganizować miejsce we wsi Kobiór. I miejscówka okazała się przysłowiowym „strzałem w dziesiątkę”. Ponieważ tuż obok biwakowiska znajdował się peron kolejowy (!), gdzie zatrzymywały się liczne pociągi (nawet pendolino) do Katowic, Bielska-Białej czy Żywca. Zatem była to okazja do rozplanowania wielu wycieczek w teren Górnos Śląskiego Okręgu Przemysłowego czy też w Beskid Śląski. Dodatkowym atutem był fakt, że Kobiór znajduje się w centralnej części Lasów Pszczyńskich, co też nie było bez znaczenia w upalne dni. Według harmonogramu, mieliśmy w Kobiórze spędzić pięć dni, a później przenieść się na kolejne miejsce w Lędzinach. Wielu z uczestników miało auta, więc stosunkowo szybko przemieścili się na nowe miejsce. Okazało się, że była to „patelnia”, bez grama cienia, w dodatku przy remontowanym obiekcie basenu miejskiego. Tam przewidziano aż siedem noclegów. Jednak wskutek protestów uczestników, jeszcze tego samego dnia wrócono do Kobióra. Na szczęście miejscowe władze były otwarte na przedłużenie pobytu. W związku ze zmianą planów, posypały się planowane trasy, jednak jak wspominałem, obecność dobrze skomunikowanej stacji kolejowej pomogła w wycieczkach. Ponadto warto wspomnieć, że dzięki pomocy Mariusza Dmetreckiego z Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Katowicach uczestnicy trasy nr 2 mieli okazję

zwiedzić bunkier w Wyrach (element Grupy Warownej Śląsk), miasto Mikołów, elektrownię w Łaziskach, Śląski Ogród Botaniczny, kościoły w Bujakowie czy w Bieruniu (tzw. „Walencinek” czyli kościół św. Walentego). Kolega Waldemar Maniecki zorganizował również wycieczkę do Bielska-Białej, oprowadził chętnych po tym pięknym, podgórskim mieście.

Także dzięki wycieczkom pieszym i kolejowym mieliśmy okazję zwiedzić obiekty Szlaku Architektury Drewnianej, Szlaku Zabytków Techniki, poznać różnorodność pogranicza śląsko-małopolskiego, oraz potwierdzić, że województwo śląskie ma dla turysty naprawdę wiele do zaoferowania.

W piątek 19 lipca wyjechaliśmy z Kobióra i zameldowaliśmy się w Dąbrowie Górniczej. Wielu z nas skorzystało wtedy z okazji zwiedzenia tego miasta. Wieczorem na ostatniej odprawie tradycyjnie podziękowano Pawłowi – kierownikowi trasy i pomocnikom. W sobotę odbyło się posiedzenie Komisji Turystyki Pieszej, a później w „Fabryce pełnej życia” odbyło się uroczyste podsumowanie OWRP, konkurs krajoznawczy oraz przekazanie laski organizatora OWRP, która trafiła w ręce kol. Pawła. Za rok OWRP będzie na Mazowszu.

Na zakończenie kilka uwag natury ogólnej. Pomysł z wielodniowymi noclegami w jednym miejscu się sprawdził, uczestnicy byli z tej opcji zadowoleni. Ponadto dużym plusem była bliskość stacji PKP, z dużą częstotliwością połączeń. Jest to wygodne rozwiązanie, zważywszy na fakt, że średnia wieku uczestników nie zmniejsza się. W tym roku było około 150 uczestników – nie wszyscy przyjechali na całe dwa tygodnie, ale mimo to, pokazuje, że ostatnie lata to stosunkowo stała liczba uczestników oscylująca wokół 150. Na trasie I około 50, a na II trasie 100 osób. I chyba trzeba będzie powoli się godzić z faktem, że kolejne OWRP-y będą jednotrasowe – ze względu na ogrom pracy, które trzeba włożyć w ich zorganizowanie. To może sprawić, że w kolejnych latach będzie więcej chętnych działaczy PTTK do organizacji OWRP. Niestety, w najbliższym czasie nie ma widoków na nagłe zwiększenie liczby uczestników – do tego potrzebna by była odpowiednia kampania reklamowa, o wiele wcześniejsze zorganizowanie imprezy (regulaminy w grudniu/styczniu – kwestia rocznych planów urlopowych). Jednakże też niestety trzeba stwierdzić, że ta forma uprawiania turystyki staje się coraz mniej popularna, chociażby ze względu na koszty (wpisowe za 2 tygodnie od 650 do 900 zł!). Są to sprawy, które należy przemyśleć w gronie Przewodników Turystyki Pieszej – ponieważ jesteśmy grupą, do której adresowana jest ta impreza. Warto dyskutować, przemyśleć i działać!

Honorowi Przewodnicy TP mianowani w 2024 roku

Kol. Czesław Marek Jednoróg	Oddział Opole
Kol. Paweł Albert Kowalczyk	Oddział Ursus Warszawa
Kol. Rafał Socha	Oddział Swarzędz
Kol. Stefan Stefankiewicz	Oddział Łódź-Polesie

Dyplomem „Zasłużony dla Turystyki Pieszej” zostali wyróżnieni:

Kol. Włodzimierz Brożek	Oddział Otwock
Kol. Marek Chlebicki	Oddział Konin
Kol. Andrzej Deputat	Oddział Lublin
Kol. Wanda Gruszczyńska	Oddział Konin
Kol. Tadeusz Lorentz	Oddział Rybnik
Kol. Maria Łaszycza	Oddział Lublin
Kol. Andrzej Łącki	Oddział Konin

Zmarli Przewodnicy Turystyki Pieszej w okresie 2023-2024

Zbigniew Begiello	z Lublina (PTP 3341, Honorowy PTP 550H)
Andrzej Flis	z Gdańska (PTP 5703, Honorowy PTP 672H)
Tadeusz Gajda	z Gniezna (PTP 4717, Honorowy PTP 621H)
Roman Kowalski	z Torunia (PTP 8910, Honorowy PTP 643H)
Andrzej Krochmal	z Warszawy (PTP 5866)
Włodzimierz Kruk	z Zawiercia (PTP 2913, Honorowy PTP 517H)
Jerzy Tatarkiewicz	z Poznania (PTP 3841)
Mieczysław Tokarski	z Włodawy (PTP 3367), Honorowy PTP 478H)
Mirosław Tomaszewski	z Gniezna (PTP 5979, Honorowy PTP 630H)
Teresa Trębala	z Płocka (PTP 2114, Honorowy PTP 227H)
Ireneusz Twarkowski	z Bytomia (PTP 2813)
Genowefa Zacharewicz	z Jaworzna (PTP 3310)

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI !

Przygotowano na posiedzenie Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK
podczas Ogólnopolskiego Zlotu Przewodników Turystyki Pieszej
we wrześniu 2024 r. Miętne

Wydawca: Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK
Witryna internetowa <http://ktpzg.pttk.pl>
Warszawa – kwiecień 2024
Redakcja: Ewa Bosacka i Marcin Czerwiński
Redakcja techniczna: Krystian Grajczak
Okładka: Włodzimierz Majdewicz
Nakład: 100 egz.
Adres do korespondencji: 00-075 Warszawa
ul. Senatorska 11
ebosacka@wp.pl